

Quant als objectius en l'estudi de la llengua, ens trobem davant dos casos diferents. Per a uns, l'important és adquirir uns coneixements bàsics que els permetin començar a entendre i a parlar, sense pretendre arribar a un nivell elevat. En aquest primer cas, solen seguir un o dos mòduls i donar-se per satisfets. El segon cas el constitueixen els que pretenen perfeccionar al màxim els seus coneixements i van continuant els diferents mòduls i pujant de nivell.

De tota manera, pràcticament tots els alumnes, a partir dels primers mesos, ja acostumen a llançar-se i comencen a parlar català a la feina i a les diferents activitats que realitzen al llarg del dia. A més a més, per als que desitgen ampliar els seus coneixements i aprendre a escriure en català correctament, s'ha creat un curs de català escrit, no previst inicialment.

El 1999 el nombre mitjà d'alumnes per trimestre ha estat de 35 i el total de l'any de 82. Cada trimestre s'han anat incorporant alumnes que han compensat les baixes d'aquells que no han pogut continuar, de manera que el nombre total es manté en un nivell similar. La mateixa tònica continua en els primers mesos d'aquest any 2000.

Cursos de català a la Cambra de Comerç Francesa. Visió del professorat

*Plans
i Dinamització*

Tipologia dels cursos

L'alumnat d'aquests cursos presenta tres característiques bàsiques. En primer lloc, pel que fa al perfil professional, es tracta de càrrecs directius o de responsabilitat en les empreses on treballen amb un nivell cultural alt. Pel que fa a la llengua, destaca el fet que són majoritàriament plurilingües (tres o quatre llengües).

En segon lloc, val a dir que, en general, els textos orals que produeix la major part de l'alumnat en el seu àmbit professional són argumentacions i intervencions en reunions tècniques, explicacions sobre productes o funcionament d'aparells, i també textos per donar instruccions, dirigir reunions de treball, etc.

I finalment, cal destacar un fet amb notable incidència en el seu possible aprenentatge, que és l'obligació professional de viatjar amb assiduitat. Aquest factor impossibilita una assistència regular i comporta una dificultat afegida a la necessària relació amb l'entorn per poder practicar els coneixements de llengua catalana adquirits en les sessions.

Partint d'aquestes tres premisses, els cursos havien de respondre, a més, als requisits següents:

Partint d'aquestes tres premisses, els cursos havien de respondre, a més, als requisits següents:

- Que els continguts bàsics estiguessin relacionats amb la seva feina, tant pel que fa als textos escrits com als textos orals.
- Que les classes fossin tan amenes com fos possible, atès que tres hores de classe seguides suposa una esforç considerable en tots els sentits per als alumnes.
- Que les programacions admetessin un cert grau d'absentisme —inevitable, tal com s'ha dit— sense que es malmetés excessivament el ritme del grup.

Així, doncs, la tipologia de cursos que s'ofereix a les diverses cambres de comerç estrangeres és la següent:

- a) Curs adreçat a persones que entenen molt poc o gens el català. L'objectiu és adquirir fluïdesa en la comprensió oral i treballar les estructures bàsiques que els permetin prendre la paraula i començar a parlar.

Autora

Elena Blaya Boronat
Servei de Normalització Lingüística

b) Curs adreçat a persones que entenen el català i ja han perdut la por a parlar-lo, però que necessiten una base teòrica que els doni seguretat en l'aprenentatge de la llengua. El fet que l'alumnat d'aquests cursos domini diverses llengües facilita l'aprenentatge i permet utilitzar fàcilment la comparació per incorporar coneixements. La finalitat principal d'aquest tipus de curs és treballar continguts gramaticals per aprendre a parlar, no pas per aprendre a escriure.

c) Grup de conversa. En aquest cas, el curs va adreçat a persones que ja s'atreveixen a parlar en català, però que no tenen la fluïdesa i la seguretat suficients per usar-lo com a llengua habitual. Es tracta de reforçar-hi les estructures treballades en els dos cursos anteriors i practicar els textos orals més habituals del seu entorn professional.

d) Curs adreçat a persones interessades a escriure en català. Aquest curs ja respon plenament a la tipologia habitual en l'ensenyament de català.

Organització pedagògica dels cursos

Tot l'alumnat inscrit passa per una prova de col·locació que el situa en el nivell adequat. Un cop finalitzat el curs, l'alumnat realitza una prova de coneixements per valorar si ha assolit o no els continguts treballats.

Quant a les classes, s'organitzen en sessions setmanals de tres hores, amb la finalitat que els assistents puguin planificar-se millor l'agenda (cal insistir en aquest punt, perquè té una transcendència remarcable en el bon funcionament del curs).

Una altra característica rellevant és que, malgrat que cada curs té, evidentment, uns continguts diferents, tots mantenen com a línia de treball comuna un mateix objectiu: predomini de l'ús del català oral a les classes.

Partint d'aquest principi, es potencien les interaccions entre l'alumnat, atès que probablement és l'únic espai on poden parlar català, i resulta un mecanisme eficaç perquè s'adonin dels continguts apresos en cada sessió.

Tanmateix, també es potencia que l'alumnat usi el català fora de les classes, mitjançant trucades telefòniques a la resta de companys o al professorat, el correu electrònic, o bé practicant durant la setmana alguna estructura apresada (per exemple, presentar-se a algú, demanar l'hora, preguntar com anar a algun lloc, etc.).

Contingut dels cursos. Una veu d'experiència

De manera molt breu exposaré els eixos sobre els quals recolzen les programacions dels cursos que es fan a la Cambra de Comerç Francesa:

a) Continguts lingüístics que es volen treballar.

b) Textos orals i escrits que produeix l'alumnat amb més freqüència en el seu àmbit laboral.

c) Nombre d'interaccions dins de l'aula.

d) Tipus d'activitats i tasca a fer en cadascuna de les activitats que es proposen.

e) Ritme i conducció del grup, a càrrec del professor.

Com a comentari general, cal dir que els dos primers punts (*a*, *b*) són molt importants perquè hi recau el contingut de la programació. Però això no ha de fer valorar-los com a prioritaris, atès que la resta garanteixen la comunicació i la desinhibició de l'alumnat. Evidentment, no cal dir que l'aposta ha de ser aconseguir una bona combinació de tots, la qual cosa facilita, com a resultat, el millor aprenentatge possible.

Igualment, cal afegir que els continguts lingüístics i els textos que es treballen varien en funció del nivell del curs, mentre que el que es manté en tots els cursos és el paper del professorat en tota la resta de punts (*c*, *d*, *e*).

Pel que fa a la interacció (punt *c*), cal recordar que l'objectiu bàsic és que l'alumnat perdi la por, es «deixi anar» i parli. Per aquest motiu s'intenta que hi hagi molta interacció entre l'alumnat i que sigui diversificada, que no sempre parlin amb el mateix company.

El fet de poder practicar les estructures apresades en activitats anteriors amb companys diferents de la classe, encara que sigui sense correcció del professor, fa que l'alumne agafi seguretat en ell mateix, es faci responsable del seu propi aprenentatge, s'acostumi a escoltar-se parlant en català, no li resulti estrany i pugui detectar errors en ell mateix i en els altres.

De totes maneres, en aquest tipus d'activitat en què parlen els alumnes per parelles —tots alhora—, el professor es passeja per l'aula escoltant-los i intervenint-hi quan cal.

Pel que fa a les activitats i les tasques (punt *d*), cal distingir, d'una banda, les activitats de pràctica mecànica, en què el professor dóna el model correcte i l'alumne, de diverses maneres possibles, repeteix el model

donat, i d'altra banda, les activitats en què el paper de l'alumne és més o menys obert en funció del domini de la llengua.

És en aquest segon tipus d'activitats en què es poden practicar les estructures treballades en les activitats més mecàniques i en les quals, si s'hi incorporen les interaccions, augmenta el nombre de vegades que l'alumne practica el contingut treballat.

És important anar variant, durant la sessió, els tipus d'activitats que es proposen. Després d'una activitat mecànica cal introduir un parell d'activitats obertes, la primera amb més control del professor que no pas la segona, amb la finalitat de garantir que l'alumne practiqui amb prou seguretat i rigor la matèria lingüística treballada.

Un altre aspecte de les activitats que convé recordar és la finalitat. Per exemple, si en una activitat cal treballar l'estructura lingüística, el temps verbal o el contingut gramatical que correspongui, a més a més és important que inclogui una tasca concreta. Així, doncs, no és el mateix treballar les hores omplint buits d'un rellotge que l'agenda d'un directiu amb instruccions de feines que ha de fer i preferències per franques horàries.

Barrejar l'aprenentatge lingüístic amb una altra tasca que faci desenvolupar diverses microhabilitats ajuda a desenfocar l'aprenentatge de la llengua i a incorporar-lo dintre d'un context. S'aprèn amb menys tensió i amb més realitat.

Pel que fa al ritme de les sessions i la conducció del grup (punt *e*), es tracta de dos elements que tenen molt a veure entre si, els quals depenen exclusivament de la proposta que en faci el professor. El ritme té a veure amb el tipus d'activitats que configuren una sessió i amb l'ordre amb què es presenten. Per exemple:

- Moltes activitats mecàniques seguides, si són llargues, poden causar un ritme massa lent.
- Diverses activitats obertes seguides poden provocar als alumnes la sensació de treballar pocs continguts lingüístics.
- No canviar de parella en el decurs de la sessió o fer-hi activitats massa llargues també pot dur a un ritme lent.
- Activitats curtes molt seguides o canviar de parella o de grup massa sovint, pot dur a un ritme massa ràpid.

Tothom pot triar el ritme que convé al seu grup i el que cal fer en un moment donat, però en línies generals és important equilibrar-ho.

Quant a la conducció del grup, entesa com la manera de moure's un professor dintre de la classe, la manera d'exposar les activitats i de donar les instruccions, el professor ha de saber quan proposar una activitat mecànica que garanteixi l'estructura lingüística que està fent treballar, quan ha de promoure una activitat distesa, quan cal tallar una activitat perquè ha esdevingut massa llarga, quan ha d'introduir una variació en l'activitat prevista perquè han vingut pocs alumnes, etc.

Tenir present que cada grup té un ritme de treball propi i que cal trobar el punt just de treball és important. De vegades el ritme que proposa el grup classe de manera espontània és massa lent o massa ràpid. De vegades convé forçar o modificar el ritme per aconseguir un aprenentatge més enriquidor o per fer adonar l'alumnat d'una altra manera d'aprendre. En qualsevol cas, el més remarcable és que el professor sigui conscient d'aquest aspecte i que el tingui en compte, perquè un canvi de ritme a temps o una altra conducció del grup pot fer modificar el resultat en l'aprenentatge de l'alumnat.

Valoració dels cursos

En les diverses edicions dels cursos que s'han fet fins ara a la Cambra de Comerç Francesa, l'alumnat ha assolit els continguts treballats i, el que és més important, ha estat capaç de llançar-se a parlar en català en àmbits reduïts. Val a dir que un dels aspectes que els dona més seguretat és l'avenç en la comprensió oral; la demostració més clara en aquest sentit és que poden demanar als seus col·legues que no canviïn de llengua en una reunió de treball i seguir perfectament el contingut del tema que s'exposa. Per tant, es pot concloure que el resultat dels cursos realitzats fins ara és prou satisfactori.

Tanmateix, no volem passar per alt que hi ha factors que no afavoreixen la integració lingüística dels estrangers, en aquest cas els estudiants-executius de les cambres de comerç estrangeres: els companys de feina, tot i ser catalans (i del mateix nivell directiu) no és habitual que s'hi adrecin en català.